

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

II. évfolyam, 3. szám

2000. Május

Megoldódott a sorsa

Az áprilisi lapszámban L. Zoltán tollából megjelent egy cikk – A kis hontalan –, amelyből egy mondatot idézek „Az évszakok változnak, de az ő sorsa változatlan.”

A változást mindenki akarta, főleg a gyermek, csupán az édesanyja nem. Próbáltuk, hogy ne a tavaly téli sorsa legyen a gyermeknek, ne az utcán, a kocsmákba kelljen kitelelnie, melegebb sorsa legyen, ezért az ősszel három szekér tüzfát vitettünk nekik remélve, hogy ha néha melegebb lesz, a gyermek is többet marad otthon. Sajnos helyzete változatlan maradt.

Január elején összehívtuk a Szociális Bizottságot megtárgyalni a rossz helyzetben lévő családoknak a lehetőségeit. Jelen voltak az édesanyák, megígérték, hogy nagyobb gondot fordítanak a gyermekeikre, de hiába.

Egy február végi napon jött egy szomszéd, hogy Szentpáli Zoltán haza akart menni, de nem engedte be az édesanyja, és újra ifj. Bence Domokosnál talált pihenő helyet. A jegyzőnővel kerestük az édesanyját, meg is találtuk az utcán. Kérdeztem: – Mikor láttad utoljára a fiadat? A válasz: „A tegnapi délután”. Jelezttem neki, hogy ha a gyermek betegebb, vagy valami egészségtelen jel lesz, orvoshoz visszük, és biztos kórházba utalják. Ő elfogadta, vagy nem hitt kijelentésemnek, folytatta útját.

Valóban a gyermek ifj. Bence Domokosnál pihent. A lábain fagyásra utaló jelek voltak. Elkísértük a orvosi rendelőbe, Szabó doktor úr megnézte és megállapította, hogy a lábain fagyás jelei láthatók, és a gyermek meg van hűlve. Beutalta a Szentkeresztbánya-i kórházba és beszélt Lackó doktornővel a gyermek szociális helyzetéről is.

Befektették és ott tartották május 3-ig. Ez idő alatt beszéltem a Kiskorúakat Védő Szervezettel és ígérték, hogy a gyermeket elviszik intézetbe. Elkészült a gyermek környezettanulmánya (a szomszédok is az intézetet javasolták). Csíkszeredában van egy központ, ahová összegyűjtik a gyermekeket, ahol különleges komisszió vizsgálja, figyelni és majd mindenkit utalnak abba az intézetbe, ahol vele egykorúak, egyforma képességűek lesznek. Ezekbe az intézetekben tanítják írni, olvasni, és mindenkit képessége szerint valamilyen szakmára is. Jelenleg még Csíkszeredában van. Meglátogattam május 10-én. Majd ha elutalják is innen, érdeklődni fogok utána, hová is került, és természetesen lehetőségeim szerint látogatni fogom, a sorsa továbbra is érdekelni fog.

Nagyon reméljük a gyermek javára cselekedtünk, mikor nem vettük figyelembe az anyja akaratát. Az anya ez idáig a gyermek pénzéből, és a gyermek kapta adományokból élt. Gondolom, ha egyedül marad talán valami megélhetést. Azt hiszem, megoldódott Zolika sorsa.

Zolika nevében szeretném megköszönni: Bence Juditnak, a szomszédoknak és mindenkinek, aki próbált a gyermek életformáján javítani (élelemmel, ruhával, meleggel). Külön köszönjük Szabó doktor úrnak, Lackó doktornőnek, a gyermekosztály minden dolgozójának, hogy gondozták és segítettek az intézetbe jutásban.

Van még két család Lövétén (akikről tudunk), ahol a gyermekek a családban nem megfelelő bánásmódban részesülnek. Ha nem változik a helyzetük, közelebről ezeket a gyermekeket is intézetbe fogják vinni.

Balázs István,
alpolgármester

LÖVÉTEIEK IDEGENBEN

Köszöntő

Meghallottam a Lövetei Kiáltót, és én is visszakiáltom: jól van Lövete, így kell ezt csinálni. Gratulálok mindenkinek, aki bármilyen módon hozzájárult (hozzájárul) ezen „újság” megjelenéséhez. Hiszen egy olyan nagy lélekszámú községnek, mint Lövete szüksége van egy „eszközre” (különösen most), amelyen keresztül a polgárok egymást és a „külvilágot” megszólítsák, szükség van valamire, ami lehetőséget nyújt egymás megsegítésére, megértésére, sikerei, kudarcai, szokásai, kultúrája megismertetésére. Szüksége van a község vezetőségének egy orgánumra, amelyen keresztül tudatja polgáraival terveit, terveit megvalósításának módját, segítséget kérhet tervei megvalósításához, és nem utolsósorban eredményei ismertetésére. Szüksége van a tanszemélyzetnek, hogy munkáját mindenki megismerje, és ezáltal a tanítói, tanári munkát kellőképpen megbecsülje. Szüksége van az orvosnak, hogy a népet egészséges életmódra nevelje, és megfelelő egészségügyi tanácsokkal lássa el. És szüksége van a polgároknak (a község népének), hogy véleményüket (esetleg panaszait) legyen min keresztül tolmácsolják. Ezeknek a feladatoknak a Kiáltó 1. száma dicséretre méltó módon megfelelt. (Gondolok itt például a közbirtokosság kérdésére, de nem csak.)

Nagy megvalósítás amit tettek (tesznek), hiszen tudomásom szerint a Kiáltó előtt Lövétén nem jelent meg helyi újság. Lehetséges, hogy vannak még kishitűek, kételkedők, akik azt mondják: „mire jó ez?”. Meg vagyok győződve, hogy nem telik el sok idő, és a község lakóinak nagy része (de nem csak) büszke lesz erre a lapra. Ahhoz, hogy ez megvalósuljon-javasolom, hogy a lap „munkájába” vonják be minél több polgárát a községnek, mert sokan vannak akik sok mindentről tudnak Lövétével (múltjával) kapcsolatban. (forradalmak, háború, kollektívizálás, kommunizmus stb.). Nagyon fontos a tanszemélyzet mozgósítása, hiszen ez a legnagyobb számú értelmiség, amely közvetlen kapcsolatban van, a gyermekeken keresztül, a község lakóinak problémáival. Ne feledkezzenek meg a tanuló bevonásáról a lap munkájába. Hiszen ez a lap lehetőséget adhat a tehetséges gyermeknek (és ilyen Lövétén sok van) irodalmi szárnybontogatásra egy-egy, ha nem is a legsikerültebb vers, elbeszélés közlésével, amely a tanuló egész további életét befolyásolja.

Sok sikert kívánok munkájukban, és én is „kiáltok”, ha szükségük van rám. Talán élettapasztalatom, eredményeim és sikertelenségeim elbeszélésével egyengethetem egyesek útját.

Dr. Balázs Márton
2000. április 7.

Lövete 1848-49-ben

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc egyik legfényesebb ékköve a magyar nép függetlenségért és szabadságért vívott több évszázados harcának láncsorában, amelynek ragyogását a székelyföldi magyarság szívében a 70 éve tartó balsors sem tudta beárnyékolni. Ezért gyűlnek össze minden év március 15-én Székelyföld minden településén ünnepelni és tisztelegni hős elődeik előtt a székelyek-magyarok.

Szülőfalumban, Lövétén is 1989 után minden esztendőben ünnepélyes keretek között megemlékeznek e neves napról, főhajtással tisztelegve a Hősök Emlékműve előtt. E rövid írásom- melyben a mai lövétei ifjúságot szeretném emlékeztetni a '48-49-es eseményekre- nem más, mint személyes főhajtásom falum hős honvédei előtt.

Lövete már 1848 januárjában tűzben égett. Ezt a tüzet, melynek következtében a község 300 gazdájának minden vagyona a lángok martalékává vált, sajnos nem a forradalmi eszmék, hanem az emberi gyarlóság lobbantotta lángra. Fodor István, a falu egykori plébánosa, aki 60 éven át szolgált a lövétei egyházközségben (1806-1866) a következőket írja: „*az emberi emlékezetet felül haladó roppant nagy romlásról*”, mely történt egy nappal (jan. 28.) azután, hogy Olaszföldön, Nápolyban kitört a forradalom. A tűz ... „*fölről (a falu felső felében-sz.) kezdődött s az úgynevezett Kócsuportig házakat, gazdasági épületeket, szarvasmarhákat, lovakat, juhokat -hízott és rideg sertések rengeteg számát emésztette föl (...), eljöttek segítségre a szomszéd falukból az emberek (de) még egyetlen épületet sem tudtak megmenteni (...), ez alkalommal ily szerencsétlenségre jutott szegény nép télvíz idején kénytelenítettek családostul és megmaradt háziállataikkal, közelebb és távolabb, községekben a jószívű emberbarátok könyörületeire szorulni-, mert se gabonájuk, se szénájuk, se pénzek nem volt, kéregettek, koldultak és akként teleltek ki – nagyon szerencsés körülmény volt az, hogy – az isteni gondviselés a nép ezen nyomasztó helyzete, állapota, a korai tavaszodás által segítve volt, mely mindjárt April első hetében az egész természet virulni kezdett –, az elszórt nép, elhamvadtt pusztá telkét fölkereste, és újra építkezéshez fogott (...)*”. A forradalom küszöbén tehát Lövete népe „*siralmas helyzetben volt*” s a „*néző előtt úgy tűnt föl, mint siralmas egy tágas rónaság a helység*”.

Ekkora már a pesti forradalom kitörésének híre is eljutott Székelyföldre, s Udvarhelyen felolvasták Petőfi Sándor Nemzeti dalát. A székelység nagy örömmel élte az első magyar miniszterelnököt, gróf Batthyányi Lajost, aki 1848. május 19-én fogalmazta meg első felhívását a fegyveres felkelés érdekében. Szeptember elején meg is kezdődtek a toborzások Berzenczey László székelyföldi kormánybiztos vezetése és irányítása alatt. A konzervatív erőket képviselő szék tisztsége mindent elkövetett, hogy a rendet helyreállítsa. Lövétén „*készítettek a község határára ősszel az úgynevezett Csúf hegye tetejére nagyszerű akasztófát, a széki tisztség rendeletéből, amely a nép rettentésére szolgált*”, minek következtében Berzenczey László által október 16-ára meghirdetett agyagfalvi székely gyűlésre „*menni vonakodtak a fiatal emberek*”. Minden lelkesedés, hadrakelés és kezdeti sikerek ellenére, Puchner császári főparancsnok hadserege 1848. november elején elfoglalta Udvarhelyszék teljes területét, de ez nem jelentette azt – amint az 1849 januárjában,

Bem tábornok sikeres hadjárata után ki is derült –, hogy a székelység végleg letette volna a fegyvert. A sikeres csaták megvívása után 1849. január 18-án Bem tábornok megérkezett Marosvásárhelyre, rövidesen Udvarhelyszék is felszabadult, s újra kezdetét vette az újoncállítás, toborozás.

Lövétén „*... márciusban kezdődött a nagyszerű katonai sorozat, 18-30 évesekig a sok népet összeszedték, egy részt vitték Tölgyes felé, más részt Háromszékre, más részt Radnót felé*”. A lövétei honvédek közül többen harcoltak a később annyi diadalmas csatában hírnevet szerzett 11. „*veressapkás*” zászlóaljban, a résztvevők és az elesettek névsorát azonban még teljes egészében nem ismerjük. A falu fent említett plébánosa szerint „*ekkor nyom nélkül eltűntek többen, lövés által, betegség miatt, melyet az éhség okozott, sokan meghaltak – 11-ik zászlóalja 11 nap semmit nem evett, az ellenség lezárása által –, akiket ekkor besoroltak, azok közül akik elszöktek megszabadultak, akik el nem szökhettek, 8 év múlva szabadultak meg*”.

A túlélők közül 1901. október 12-től 1904. április 29-ig tizenketten (Balázs Márton, Balázs József, Bálint István, Gábor János, György Péter (Katona), Ladó Ferenc, Márton György, Márton Pál, Márton Péter, Márton Fülöp, Sata János és Tamás János) kérték ki keresztlevelüket az egyházmegye levéltárából ahonnan a „*'48-as honvédyugdíj iránti kérvény ügyében kiadatott*”. Forrásaim szerint még a szabadságharc katonái voltak Lövétéről: Bugja István, Ferencz László, György György, Molnár Sólyom Mihály és Pál István (György) közvitéztek.

Az 1849. június 23-i kökösi csata után az Olt és a Homoród mentén fekvő falvakban orosz csapatok portyáztak. Lövétén „*... mintegy tíz muszka lovas járt (...)* Ferencz Márton bíróságába – jól tartották étellel, itallal, másnap reggel tovább mentek (...)”.

Alig egy hónappal később itt száll meg Gál Sándor ezredes is maroknyi visszavonuló csapatával, miután az előrenyomuló cári és osztrák csapatokat sem a Tusnádi-szorosban, sem a Mitács-hágónál nem sikerült feltartóztatnia. „*Gál Sándor egy éjszaka – olvashatjuk a Historia Domus lapjain – a katonáival, 4 ágyúival itt hált, s Oláhfalú felé felment*”, ahonnan csapatai elindultak Székelyudvarhelyen át Marosvásárhely felé. A július 31-én lezajlott segesvári csatában Bem is alulmaradt a cári csapatokkal szemben, s így a szabadságharc zászlaja Székelyföldön végleg lehanyatlott. Cári csapatok dúlták fel, és égették porig a lövétei határban Ugron János kaszálóján még 1836-ban Gyertyánfi József mérnök kezdeményezésére felállított vashámort „*mert ott a nemzeti kormány ágyúkat öntetett*”.

Arról, hogy ágyúkat öntöttek volna Gábor Áron vezetésével a lövétei hámorban, mindazok ellenére, hogy Csányi László kormánybiztos már 1849 tavaszán sürgette az ágyúöntő mester Udvarhelyszékre küldését, hogy „*Lövétén vagy Kérojban fekvő vasgyárakban öntessen mentől több ágyút – és ezekhez golyókat, egyszersmind mentől több ifjú embereket az öntendő ágyúk mellé tüzereknek oktasson be*”, konkrét adatok hiányában nem vitázok. Az azonban bizonyos, hogy 1849 tavaszától kezdve a hadigyárak kibővítése és az ágyúöntések fokozása következtében igénybe vették a lövétei bányák vasát is. Böződi György szerint a tervbe vett ágyúöntés ugyan nem valósult meg, „*viszont a golyóöntés megindult a lövétei hámorban és jelentős méretűvé fejlődött*”.

Aztán augusztus 13-án a világosi síkon lehajtott zászlók előtt Rüdriker orosz tábornok megtartotta a magyar honvédség fölött utolsó katonai szemlét. Így ért véget a magyar szabadságharc, amelyből Lövete népe, bár pusztította tűz és betakarta hamu, tengernyi könny és bánat, mégis derekasan kivette részét.

A budakalászi iskola Gyökerek címmel irodalmi pályázatot hirdetett ottani és lövétei diákok számára. A mieink is több díjat elnyertek:

- I. Mihály Teréz
- III. Fazakas Attila
- IV. Lázár Anita
- Lázár Ildikó
- V. Márton Tünde

Gratulálunk!

Tekintsünk bele a díjnyertes munkákba!

Nagymamám mesélte

1944-ben nagymamámék az erdőn laktak. Jöttek az oroszok, maguk előtt a németeket űzték az országból. A német seregből elmaradt két katona, mert megsebesültek. Az egyiknek a lábát, másinak a karját lötték meg. A németek nem tudták magukkal vinni őket, ezért ott kellett hagyják a bozótban. Nagyon betegek voltak, egyikük kijött a bokorból, hogy vizet szerezzen. Jött egy orosz katona, és intette, hogy menjen vissza, de ő nem ment vissza, mert már nem bírta víz nélkül. Jött az orosz csapat, és lelőtték a katonát. A másik katona ott maradt a bozótban. A nagymamámék a közelben voltak, és meghallották, hogy valaki segítségért kiált. Odamentek, meglátták, hogy nagyon meg van sebesülve, és segíteni akartak rajta. Nem merték bevinni a házba, mert féltek az oroszoktól, ott gondozták a bozótban. Hazajöttek az erdőről a faluba, és bejelentették a rendőrségen. A rendőrök azt mondták, hogy hozzák haza. Hazahozták a faluba és a románok elvitték egy kórházba. Két évet volt romániai gyűjtőtáborban, majd visszakerült Németországba. Ez a katona már felnőttként családjával negyven év után Lövéteire jött. Felkutatta nagymamámát, a bátyját és a családot. Megköszönte a gondozást, és ajándékokat is hozott.

A bajtársának pedig sírkeresztet állíttatott azon a helyen, ahol elesett. Ezután több éven át karácsonykor ajándékot, ruhaneműt küldött. Egy idő után kimaradt. Valószínűleg meghalt ő is.

Büszke vagyok a nagymamámra és testvérére emberséges tettükért.

Lejegyezte: ✂ Mihály Teréz 8. a osztály
(özvegy András Pálné unokája)

Lövéte

A Gyökerek című irodalmi pályázat 3. helyezette

A II. világháború szomorú emlékei

Egy történet csak akkor eredeti, csak akkor tükröződik ki belőle az érzelmi jelentősége, ha az ember átéli. Ezért úgy gondoltam, megkérdem nagymamámtól, hogyan is volt a II. világháború idején. Ő ugyanis átélte, sőt „részesült” belőle. Szép régi lövétei beszédével elmondta, hogyan vészelte át ő és családja a háborút. Mikor már ott tartott a dolog, hogy az osztrákok az embereket Erdélyből is katonának vitték, nagyapámat is besorozták. Mivel az oroszokkal Románia kiegyezett, több helyen is tudtak betörni az országba. Ezért nagyapámat egyik helyről a másikra vitték. Mikor az oroszok már Lövétét is megközelítették, akkor a család hátraköltözött a „Küvesbe”, az erdei házukba. Mindent elpakoltak, csak a bútorokat hagyták itthon. Az erdőn is keltek át oroszok, de velük szerencsére nem találkoztak. Viszont többször találkoztak német katonákkal, akik sebesültek és kiéhezettek voltak. Természetesen mamámék enniük adtak, és útravalóval is ellátták őket. Több mint egy év eltelt, és még mindig ott kellett nyomorogniuk a tanyán. Ez alatt nagyapámat Szentlélekre, egy közelebbi faluba hozták. Ekkor ő is, mint még sok más katona próbált megszökni. Ő ugyanis jobban szerette a családját annál, mintsem harcoljon egy olyan háborúban, amiből szinte semmi

haszna nem tud lenni. Civil ruhába öltözve egy biciklin indult el haza. Sikertül neki, ugyanis egy nap mamám látta, hogy egy ember jön befelé az oldalon. Távolról nem ismerte fel, mert idegen volt a ruházata. De mikor közelebb ért tudta, hogy volt értelme imádkozni, hinni és remélni – nagyapa egészségesen hazatért.

Sajnos minden katonának nem adatott meg az, hogy láthassa szülőföldjét, a családját a fogság és a fegyverek golyói, a halál miatt.

Megjegyzés: A két világháborúban közel kétszázán haltak hősi halált. A falu közepén tiszteletükre az utódok emlékművet állítottak.

✂ Fazakas Attila 8. B osztály, Lövéte

Az agytorna nem okoz izomlázatot!

Egy 3 részes szórakoztató-gondolkodtató játéksorozatot indítunk, melynek végén a rendszeres megfejtők között két könyvet sorsolunk ki. A megfejtést kérjük a szelvényre ráírni és az üzletekben elhelyezett dobozokba dobni!

1. Károly, Dénes és Ferenc foglalkozása ács, festő és szerelő (foglalkozásuk sorrendje nem egyezik a nevek sorrendjével). *Meg kell határozniuk, hogy ki kicsoda*, ha:

- a) a festő nemrég kereste az ácsot, de azt mondták neki, hogy az ács nincs otthon, a szerelőnek végez munkát.
- b) a szerelőnek nagyobb a fizetése, mint a festőnek.
- c) Dénes többet keres, mint Károly.
- d) Ferenc soha nem hallott Dénesről.

2. Egy anyának öt gyermeke van. A gyermekek között két év a korkülönbség. Az első gyermek születésekor az anya 18 éves volt, ez a legfiatalabb gyermek jelenlegi életkora. *Hány éves az anya?*

Megfejtési szelvény

1. Feladat megfejtése:

2. Feladat megfejtése:

Név: _____
H.sz.: _____

Diákmorzsák – magyar dolgozatokból

„Tanítói állást vállal, de fanarióta nézetei miatt elküldik...”

(Csokonai)

„A törökországi leveleket Franciaországnak írta.”

„Boldogan éltek volna, ha a vén boszorkán el nem külte Tündérhonba.”

„Arany nagyon örült, hogy Petőfi barátja lett, mert Párizsban nem volt barátja”

„Toldi örül és Arany barátjává fogadja”

✂ András József gyűjtése

„Állítólagos szemételep”?

Egy kérdőíves felmérést végeztünk a faluban, amelyben arról kérdeztünk meg önkénteseket, hogy miként is járnak el a háztartásukban képződő hulladékkal.

A megkérdezettek 84%-a tudta pontosan meghatározni, hogy hol van Lövete hivatalos szemételepe, 16% pedig sehová, vagy a környező mező-részre helyezte.

Arra a kérdésre, hogy hová hordja a szemetét 80% válaszolta, hogy a szemétkerakó helyre, 20% máshová, és ebből 8% eltemeti. 24%-a a megkérdezetteknek mellékesen megjegyezte, hogy ami égethető, azt elégeti. Ez is egyféle megoldás a szemét eltávolítására, de a műanyagoknál, amelyek a szemét nagy részét teszik ki nálunk, nem előnyös. Szakember szerint az lenne a legmegfelelőbb eljárás, ha a szemetet (a műanyagokat is!) a szemételepre hordanánk, és ott betakarnák nem rothadó és nem bomló anyaggal (pl. földdel), hogy lebomolhassanak, mert a műanyagok égetésekor keletkező füst nemcsak káros, hanem rákkeltő anyagokat is tartalmaz.

Hogy ki mit dob a szemétkerakóba, az nagyon változó: műanyagot (36%), textilt(24%), papírt(4%), tüveget(76%), konzervdobozt(92%), fémeket(40%), gyógyszert, szárazelemet(48%). Azt sem árt tudni, hogy a gyógyszer, a szárazelem a különböző vegyszerekkel együtt a veszélyes hulladékok csoportjába tartozik, amelyek anyagai bemosódva a talajba megmérgezik a növényeket, az állatokat, és ezáltal minket is, kik megesszük ezen növényeket és állatokat! Azt senki sem nyilatkozta, hogy elhullt állatot dobna a szemétkerakóba, de azért megtörténik, hogy a horgászok horgára hal helyett döglött csirke vagy malac akad.

Megkérdeztük azt is, hogy ki milyen megoldást javasolna községünk tisztább tartására. Csak 4% azoknak az aránya, akiknek semmi ötletük nincs erre a kérdésre. Az építő jellegű ötletek közül felsorolok egy párat: zárt helyiség kialakítása, ahol el lehetne égetni a szemetet; szemétkerakó edények elhelyezése a faluban, ahonnan rendszeresen elhordanák és leégetnék a szemetet az erre alkalmazott személyek, akiket a lakók pénzbeli hozzájárulásából fizetnének, vagy maguk a lakosok végeznék ezt a munkát (beosztás szerint); a kihelyezett tartályokat az önkormányzat munkásai szállítsák el; szemétkerakó akciók szervezése a felsőbb iskolások részéről; fordítsanak nagyobb gondot a törvénytelen szemétkerakás ellenőrzésére, a törvénytelen szemétkerakás ellenőrzésére; családonként felosztani a patakmeder takarítását. Ötlet van, csak nem mindenik kivitelezhető, és nem mindenik lenne a környezetünk szempontjából is előnyös (pl. a szakszerűtlen égetés). Többek szerint hatásos lenne a „vízszennyező személyek” felszólítása, bírságolása. Erre a törvény keretét is szab: az 137/1995-ös Környezetvédelmi Kerettörvény 79. paragrafusának i. pontja alapján a tetten ért és igazoltatott (!) törvénytelen szemétkerakót megbírságozhatja a polgármester, vagy az általa erre felhatalmazott személy. A büntetés fizikai személy esetében 1.000.000-3.000.000 lej, jogi személynek pedig 3.000.000-15.000.000 lej. Az is mindenki előtt világos, hogy azzal semmit sem érünk el, ha összegyűjtjük és ott hagyjuk. Ha lennének szemétkerakók, de azt senki sem ürítené ki, akkor még nem oldottuk meg az ügyet! A szemétkerakó csökkenését szolgálják, ha vásárláskor az egyszer használható csomagolású áruk helyett újrahasznosítható csomagolásút választanánk (pl. műanyagpalack helyett tüveget).

Valaki a meglévő szemétkerakó helyét „állítólagos szemétkerakó”-nek nevezte. Ha szétnézünk a faluban, akkor sajnos igazat is adhatunk neki!

☞ András Mónika

„Fiatalság, bolondság”

Mint annyi minden, az idei böjt is véget ért. Következésképpen „lelkiismeret furdalás nélkül” bulizhatunk, s ha már buliról esett szó, ki tudna más jelentést társítani a *buli* szóhoz, mint: *diszkót*. Na nem mintha a böjti időszakban idegenkedtünk volna a szórakozás imént említett fajtájától, de hát a színing katolikus falunkban ez már nem megbotránkoztató.

Ha már lehetőség nyílik mindenféle zajos mulatságra, ez nem feltétlen jelenti azt, hogy ki kell bújni belőlünk az állatnak (vagy talán a kisördögnek?) értem ezalatt: szabad ég alatt való tombolásunkkor ha a falu lakosságára nem is, de legalább a plébánia közelségére legyünk tekintettel. Esetleg ha energiafőlöslégünket nem ordítózásra fordítjuk, ennek nem is a vandalizmusban kell kimerülnie. Hogy mire gondolok? Olyan dolgokra, mint: sörösüvegek dobálása folyónk amúgy sem tisztaságáról híres medrébe; gondolkodás nélkül törünk össze poharakat, miért is ne, ha már garanciát fizettem rá? (ha egyáltalán azt is fizettem); habár jól elférhetnénk tőle azért még bedobjuk a postaládát a vízbe; nagy előszeretettel törjük le a lakodalmak alkalmából felszegezett zöldágakat (legalábbis megpróbáljuk); bántalmazzuk a DJ-t, ha nem kívánságunknak megfelelő zenét tesz; ésatöbbi, ésatöbbi, ésatöbbi.

Gondolom, nincs ezek után szükség nyomós érvekre, amelyek magatartásunk megváltozását szorgalmaznák.

☞ Balázs Endre, Sata Ignác

Nem kellett sokáig várni!

Alig telt el egy hónap azután, hogy a Lövetei Kiálto hasábjain megjelent a kóbor kutyákról szóló cikk, amikor megtörtént amit itt most olvashatnak. Nagyhét hétfőjén a Kicsi úton menve egy elkeseredet gyerekhangra lettem figyelmes. Mikor a hang irányába fordulok, látom, hogy nem alaptalan a gyerek riadt hangja, mert egy kutya két első lábát a vállára helyezve nyalja a kisfiú száját. Szegény gyerek az ijedségtől megbénult az azt se tudta, mit tegyen a számára hatalmas szörnyeteg ellen. Mit is tudott volna tenni, ha nincs senki a közvetlen közelbe, ki segíthet?

Jó volna azért ezen elgondolkodni, mert:

- Ki szavatolhatja, hogy holnap nem a mi gyerekünk, unokánk, testvérünk, ismerősünk kerül ilyen helyzetbe?
- Talán épp most kapott el egy olyan betegséget a kisfiú, melynek halálos áldozata lesz, és ugye senki nem tehet róla?

És meg kell jegyeznem azt is, hogy néhányan, akik látták, nevettek a látottakon, a gyerek kétségbeesésén.

Gondoljuk meg emberek, és keressünk rá megoldást, hogy ne fordulhasson elő ilyen, ehhez hasonló vagy tragikusabb kimenetelű dolog falunkba. Azzal, hogy azt kérjük: ki kellett volna ezt a „kutyaproblémát” megoldja, utólag senkin nem lehet segíteni.

☞ L.L. Tamás

Köszönet

Nem is képzeltek Silye András (Bandi) és felesége, Angella Ausztriából, hogy hány lövétei sportolónak és sportkedvelőnek dobogtatták meg a szívét, amikor szülőfalujuk és szülei meglátogatásakor adománnyal lepték meg a lövétei labdarúgó csapatot.

Az adomány két rend szemet gyönyörködtető sportfelszerelésből, 6 db jó, és 4 db javítható labdából, valamint 8 pár focicipőből állt.

Ezért a tettükért a lövétei sportolók és sportbarátok mindig hálával, tisztelettel fognak rájuk gondolni! Ugyanakkor sok egészséget és minden elképzelhető jót kívánnak az egész család számára!

Ők idegenből tettek valamit ezért a csapatért. Jó lenne ha mások is követnék példájukat. Nem rögtön anyagi támogatásra kell gondolni! Lehet jelenléttel, erkölcsileg is támogatni, biztatni őket! Például ha elmennek a meccsre, ha nem akarják ismét a folyóban mosakodtatni a játékosokat, ha nem tesznek olyan nyilvános megjegyzéseket (ellenőrzés nélkül), hogy a játékosok az ő belépőjére isznak, ...

Remélhetőleg az ilyen gondolkodásúak egyre kevesebben lesznek, a Silye András példáját követők pedig egyre többen! Így talán sikerül a fiatalságot egy egészségesebb szórakozásra, sportolásra ösztönözni, szoktatni. És talán akkor majd újra figyelünk a Gerő kert kinézetére is, hisz az idegenek számára az is jellemez minket.

Bízunk abban, hogy hamarosan újra annyira zsúfolt lesz a "Gerő" mint a "régis szép időkben", amikor szinte ünnep volt a mérkőzés napja! Ehhez viszont minél több nézőre van szükség. Ennek érdekében végül megjegyezném, hogy a mérkőzéseket a gyerekek VIII. osztályig ingyen, a nagyobb diákok és a nők fél jeggyel nézhetik meg!

☞ Györgylőrincz Ernő

Foci

A tavaszi idény beköszöntött a labdarúgópályákon is. Lövéte megfiatalított labdarúgócsapata is elindult a nehéznek ígérkező bajnoki mérkőzések sorozatán. Mindez sikerült, mert a Helyi Önkormányzat kifizette a benevezési díjat, az 1200 000 lejt, valamint a szállítást is megoldotta a szállítási vállalkozókkal. Ezért természetesen hálás köszönetet mond az egész csapat, és mindent megtesznek, hogy derekasan, lövéteiesen helytálljanak a pályákon. De nézzük, hogy mit fociztak a fiúk az első 5 fordulóban.

Az első fordulóban 2-1-re győztek Siménfalván, majd szintén 2-1-re itthon Bögző csapata ellen. Utána következett egy 2-2-ös döntetlen Nagyalambfalván. Szoros mérkőzésen vereséget szenvedtek az éllovas Korondtól (1-2), legutóbb pedig ismét idegenből hoztak értékes pontot. A nagyon fiatal, de tehetséges lövétei csapat 0-0-ás döntetlenre játszott a harmadik helyen álló Szentlélek otthonában.

Az első forduló után Románia Kupa mérkőzésen Lövéte-Szentegyháza 0-2. Ezzel a csapat kiesett a kupából, de így legalább mentesítve van a további szerdai meccsektől és az ezzel járó kiadásoktól. Még a hazai bajnoki találkozókra sem sikerült a bírói díjat (300 000 lejt) begyűjteni a nézőktől.

Megragadom az alkalmat és egy felhívást intézek az emberekhez, fiatalokhoz, hogy ne sajnálják az időt és azt a 6000 lejt, hanem jöjjenek, biztassák ezt a lelkes fiatal lövétei csapatot! Sőt, akinek kedve tartja, idegenbe is elkísérheti a kedvenc csapatát, hisz mindig autóbusszal szállítja a focisokat és a szurkolókat.

Hajrá, Lövéte! További sikeres szereplést!

☞ Györgylőrincz Ernő

KÖRNYEZET ÉS EMBER

Tetszett a kiállítás

Az április 22-i húsvéti tojás és Föld-napi rajzkiállításról kérdeztem Tölgyesi Bélát képzőművészeti főiskolai hallgatót és András Gabriellát pedaszociológust. Úgy érzem más is kell tudjon olyan emberek véleményéről kik a nagyvilágban is megbecsülésnek örvendenek. Először Béla szavai olvashatók:

- *Milyen érzés Lövéten ilyen kiállítást megnézni?*

Mikor leszálltam az autóbusról és megláttam a kiállítás hirdetését, első gondolatom az volt, hogy el kell jönni, ezt meg kell nézni. Az az én véleményem, hogy ez egy nagyon jó, egy nagyon hasznos dolog, úgy a húsvéti tojáskiállítás mint a rajzkiállítás a Föld napjával kapcsolatban, és egy közösségnek szüksége van erre, ugyanúgy a gyerekeknek mint a felnőtteknek, bárkinek. Szeretném kiemelni a képeknek a szerepét a közösségi fejlődésben, melyek segítenek egy jobb, egy környezetbarát jövőbeni élet kialakításához, annak kapcsán hogy hosszú ideig hatással vannak az emberre a látottak. Úgy érzem én mint városi lakó, hogy a kiállítás megérett arra, hogy minden évben megrendezésre kerüljön.

Most jöjjenek Gabriella szavai:

- *Milyen érzés Lövéten ilyen kiállítást megnézni?*

- Nekem nagyon tetszett a kiállítás, úgy tűnik, hogy az idő és a hely is nagyon jól meg volt választva és a gyerekek munkái pedig gyönyörűek.

- *Szeretném ha a képek szerepéről egy pár gondolatot kifejtenél.*

- Képek által jobban látjuk a világot, tehát ez régi mondás: Amit látunk az jobban rögzül az emlékezetünkben mint amit csak hallunk, vagy más módon érzékelünk, én azt hiszem a felnőtteknek is és a gyerekeknek is egy kép amit megláttak az sokáig megmarad az emlékezetükben, felhívó jelleggel bír. Föld napjával kapcsolatosan azt mondanám, hogy ezek a képek felerősítik az emberekben azt a kívánást, hogy jobban vigyázzunk a Földünkre, jobban vigyázzunk a környezetünkre, mert hogy ha ilyen felhívásokkal nem tesszük meg csak hanyatlik környezetünk.

Köszönjük nekik a biztatást!

☞ L.L. Tamás

Meglátogattak „leendő testvéreink”

A márciusi számban beszámoltam a Budakalással elindult kapcsolatáról, aminek a törvényesítése reméljük augusztusban megtörténik.

Községünk nagy örömeire Budakalásról idelátogatott 54 személy. 2000. május 19-én este érkeztek kedves vendégeink: 3 személyautóval (12 személy) és autóbusszal 42 személy. Előzetesen a kérésük az volt, hogy egy autóbussznyi embert panzióban, vagy menedékházban szállásoljunk el, a többit már ismerős családoknál. Így 18 személyt elszállásoltunk lövétei családoknál, a többit a Szelterszi menedékházban.

Pénteken késő este érkeztek vendégeink. Szombaton délelőtt meglátogatták a Vargyas völgyét, az ebédet a menedékházban fogyasztotta el minden kedves vendég. Délután falunézőbe jött mindenki: 4 órákos csengőszentelés (avatás) volt az iskolánál, megnézték a falumúzeumot, az iskola könyvtárát. Utána ismerkedtek falunkkal, néhányan a Sós kutat is megcsodálták. Este közös előadást láthattunk, ahol fellépett a budakalászi 27 éves Lenvirág gyerek táncegyüttes és a lövétei Kákvirág táncegyüttes. Nagyon szép műsor volt, szépen táncolt mind a két együttes. Vasárnap délelőtt a Lenvirág táncegyüttes fellépett a szentegyházi Nárciszfesztiválon (a lövéteiek is), a többi vendég jött a Nagymisére. Akik a misén vettek részt lövétei családoknál ebédeltek, hogy tudjanak ismerkedni, kapcsolatba lépni egymással. A táncosok a fesztiválon kaptak ebédet. Ebéd után az esős idő miatt elmaradt a Nárciszrét bemutatása. Délután a vendégek és néhány vendégfogadó is a Szelterszbe utazott. Vacsorára birkapörköltet szolgáltak fel, utána meggyült a tábortűz, amikor megérkeztek a lövétei táncosok és zenészek is. A tüzet, a tüzelést sokan imádták és élvezték. A jelenlévők vidáman daloltak, táncoltak a tűz körül, mindenki jól érezte magát ezen a csodálatos estén.

Hétfőn reggel búcsúztunk, vendégeink köszönték a vendéglátást, mi pedig látogatásukat, és elnézésüket kértük a hiányosságainkért. A mielőbbi viszontlátás reményében búcsúztunk.

Megköszönöm Parlagi Endre úrnak a kirándulás megszervezését, minden kedves vendégnek, hogy vállalta a látogatást, a vendégfogadóknak a lelkes vendéglátást, azoknak is, akik vállalták a táncosok ebédeltetését.

Külön köszönjük az adományokat, amit az egyház és az iskola kapott.

A látogatások, kapcsolatok önmaguktól nem jönnek létre, de a kölcsönös erkölcsi, szellemi támogatás gyümölcsözteszhető községünk javára. A gazdasági támogatást a jó tanácsokra alapozva remélhetőleg tudjuk kamatoztatni. Tudom, e nehéz gazdasági helyzet feloldására segítségünkre lehet e kapcsolat! Figyeljünk másokra és csak a jót tanuljuk meg tőlük: hogyan, mikor és mennyit kell dolgoznunk, mit érdemes és hogyan csinálni.

☞ Balázs István, alpolgármester

Szarvasmarha Kiállítás Lövétén

Szerencsésen zajlott le az I. Lövétei Szarvasmarha Kiállítás május 14-én, vasárnap a Gerő-kertben. Noha az előválogatáson átesett közel 60 állatból csak 40-et vezettek el a tenyésztők, úgy is volt bőven látnivaló. A két Homoródmenté 6 településéből (Gyepes, Homoródszentmárton, Karácsonyfalva, Homoródalmás, Lövéte és Szentegyháza) érkeztek állatok. Ezek öt kategóriába sorolódtak be, és pedíg: többször ellett tehének, egyszer ellett tehének, vemhes üszők, éven felüli borjak és éven aluli borjak. A kiállítás elbírálását dr. Vogel József, dr. Bőjthe István és dr. Baróti Lajos állatorvosok végezték. A nyertes állatok tenyésztői kategóriánként:

Több laktációs tehének:

- I. Lázár Árpád – Lövéte
- II. György Gábor – Lövéte
- III. Csáka Lajos – Homoródalmás

Első laktációs tehének:

- I. Balázs István – Lövéte
- II. Szász Győző – Gyepes
- III. Ladó Alfréd – Szentegyháza

Vemhes üszők:

- I. Balázs Ferenc – Lövéte
- II. Balázs Ferenc – Lövéte
- III. Pál Csaba – Lövéte

Éven felüli borjak:

- I. Szabó Gyula – Karácsonyfalva
- II. Demeter Lajos – Lövéte
- Dicséret: Ladó András – Lövéte

Éven aluli borjak:

- I. György Dénes – Lövéte
- II. Ladó András – Lövéte

A díjakat a svájci REBIAT projekt, a csíkszeredai HARMOPAN Rt., a homoródszentpáli PAULACT Rt., a lövétei KRYPTON kft, a lövétei VADÁSZ CSÁRDA, a HARBULL Rt., és a Hargita megyei Tejipari Vállalat biztosította, amiért a kiállítás szervezői hálás köszönetet mondanak. A kiosztott díjak értéke (a részvételi díjakkal együtt) meghaladta a 10 millió lejt. Mérlegelésként elmondhatjuk, hogy a kiosztott díjak kétharmada Lövétén maradt, mivel innen is volt a legtöbb résztvevő állat.

A díjazásokon kívül ennek a rendezvénynek más kiadásai is voltak. Köszönet jár azoknak is akik ezeket a terheket enyhítették, és pedíg : Lövétei Polgármesteri Hivatal, Homoródalmási Polgármesteri Hivatal, Oklándi Polgármesteri Hivatal, Homoródszentmártoni Polgármesteri Hivatal, Hargita megyei Állatnemesítő és Szaporodásbiológiai Vállalat, Megyei Mezőgazdasági és Szaktanácsadó Hivatal, Hargita megyei Tejipari Vállalat, Silvimex kft, Logos kft, az Agrotransport Rt., valamint Demeter Lajos Lövétéről és Mihály Levente Homoródalmásról.

Nem szabad megfeledkeznünk azokról sem, akik erkölcsileg és munkájukkal is támogatták a Kiállítás létrejöttét, és pedíg a Lövétei Szarvasmarhatartó Gazdák Egyesületének tagságáról. Ők most bebizonyították ország-világ előtt, hogy közös akarattal és összetartással lehet szép eredményeket elérni. Reméljük, hogy ez a csapat még fog hallatni magáról, és hozzájárul községünk hírnevének öregbítéséhez. Erre jó alkalom lesz a június 2-3-án Gyergyószentmiklóson megrendezendő megyei szintű Szarvasmarha Kiállítás, ahol a Lövétén díjnyertes állatok is részt vehetnek. Hát kívánjunk nekik jó szereplést és sok-sok díjat!

☞ Sorbán József

Na mi újság?

Pásztorváltás történt a felszegi tehéncsordánál. Az előre kifizetett bérek kárba veszttek.

Képzőművészeti kiállítás nyílt a kultúrotthonban. A kiállítás minden vasárnap délelőtt 10-12 óra között megtekinthető.

Lövéte két színjátszóknak szervezett rendezvényen is képviseltette magát. Mindkét esetben a gyerek csapat vett részt, mind az Echós szekér nyomában elnevezésű találkozón mint Boldogfalván. Utóbbin II. díjat nverték.

Előválasztási észrevétel

A Pósfalusi előválasztáskor, ahol az R.M.D.SZ. megbízottjai Márton Margit tanítónő és Ladó Herta óvónő voltak, olyan személy is szavazott aki régen nem tartózkodik a községben. Hát ilyen is lehet?

☞ Mihály László, polgármester

Kiadja: a Lövétei Polgármesteri Hivatal

Megjelent: Egyed József támogatásával

Felelős szerkesztő: Sorbán József